

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pretiosae Occvpationes Morientivm In Societate Iesv

Nádasi, János

Romae, 1657

Cap. XXXX. De satisfactione per morbum, dolores, & c. & de peccatis confessis; an possint iterùm subijci clauibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45415

CAPVT XL.

*De satisfactione per morbum, dolores &c.
& de peccatis confessis.*

I Flagella quæcunq; siue à *Deo*, siue ex causis naturalibus, liberisue, aut quocunq; demum ex capite, iuste, iniuste, casu, ex intentione proueniant; siue sint publicæ calamitates, siue priuata, vt pestis, bellum, fammes, fitis, dolores, mors ipsa; & quæcunq; temporalia sunt flagella; omnibus ijs à nobis patienter toleratis posse satisfieri pro peccatis docet Concil. Trid. & cum illo Suarez, Card. de Lugo, Coninck; & apud hos alij, dum tractant; an, & quomodo passiones, & pœnæ ab extrinsecò, & necessariò prouenientes (vt est mors) possint esse satisfactoriæ. Nam dum flagella illa, dolores, morbum, mortem acceptas, patienter sustinendo, consentis *Deo* in illa pœna seu flagello, fisq; & ipse æquiualemter causa illius flagelli à *Deo* inflicti: & licet ipsa pœna à tua voluntate non procedat; procedit tamen à tua voluntate illius acceptatio, patientia, & voluntatis ad diuinam subiectio, seu consensio cum *Deo* pœnam hanc infligente. Quo fit vt pœnæ illius illatio, siue inflictio, sic nostra quodammodo censetur. Etiam Catechism. Rom. ait *eos qui patienti animo quicquid laboriosi, & incommodi Deus immiserit, ferant, amplam*

Suar. de
poenit.
disp. 37.
& 38.

Ses. 14.
c. 9.

Lugo de
poenit.
disp. 24.
sect. 5. Co-
ningh de
satisf. disp.
10. dub. 4.

Hic pag.
292. post
medium.

amplam satisfaciendi, & merendi materiam natura esse.

2 Imò hìc duplex est satisfactio. Censeo enim per flagella omnia, quæcunq; illa sint, etiam si ea necessariò, seu non ex tua electione, patiaris (vt famem, sitim, dolores, morbos, mortem) si ea patienter acceptes, & sustineas, satisfacere te pro peccatis tuis non solum ratione actus interioris poenam voluntariè acceptantis, verùm etiam per se & formaliter, per ipsam exteriorem passionem patienter toleratam; si patiens ac voluntaria illa flagellorum à Deo immissorum, vel quademumcunq; ex causà ortorum, susceptio ac tolerantia ita duret, vt illam non reuoces per aliquem actum contrarium, qui destruat positium illum actum bonæ voluntatis tuæ flagellum illud positiuè acceptantis cum submissione voluntatis ad diuinam, & patientià. Crescit enim satisfactio per passionem externi illius flagelli quamdiu actus patientiæ manet in effectum, licet ipse actus præterierit; hoc est, vt loquitur de Lugo, quamdiu ex actu patientiæ seu acceptationis præterito prouenit, quòd nunc non indignetur homo, nec prorumpat in aliquam impatientiam: quia sicut passio spontè suscepta auget satisfactionem, etiam transacto actu interno, quamdiu passio externa procedit ab illa voluntate præterita: sic dicendum erit quòd

Vid Soarez, disp. 37. sect. 7.

Lugo disp. 24. n. 78.

¶

volun-

voluntas præterita cohibendo impatientiam causa est quòd hìc & nunc patiatur homo absq; illo qualicunq; solatio indignationis.

3 Nec cessat satisfactionis vis ex eo quòd ille dolor te sopiat, quòd in agone mortis dum extrema pateris non sis tibi mente ita præsens, vt actu possis dolores, & mortem de manu *Dei* cum submissione & patientià libenter acceptare. Durant enim adhuc actus illi præteriti quibus patienter à *Deo* acceptasti legem quà statuit omnibus hominibus semel mori; tuamq; voluntatem, vitam, mortem, & quicquid in illa passurus es, illi obtulisti. Qua in re latè probat de Lugo non requiri permanentiam voluntatis ad augmentum nouum satisfactionis quamdiu homo ex voluntate laudabili patitur de nouo. Vnde augeri quoq; satisfactionem per dolorem, tempore quo homo dormit: vt si quis velit dormire cum cilicio, aut vestitus, etiam dum dormit, & patitur illud incommodum, vel dolorem, satisfacit: quia tunc etiam illa passio est voluntaria à voluntate præcedenti, quod sufficit. Sic ille.

Disp. 24.
2 n. 48.

4 An autem hæc satisfactio fieri possit non tantum ex opere ipsius operantis, verum etiam ex opere operato si quæras; Respondeo: Si hæc satisfactio à confessario tibi pro pœnitentia imponatur, fit satisfactio Sacramentalis, eleuata virtute clauium ad vim altio-

altiore, ut satisfaciatur ex opere operato, habens vim supra condignitatem operis, auctoritate Christi per confessarium operantis. Sicut verò non potest eleuari ad satisfaciendum ex opere operato id quod ex se non est aptum ad satisfactionem ex opere operantis; ita quod est aptum ad illam satisfactionem, potest eleuari ad istam per Sacramentum. Iam sic: Ex mente bonæ Theologiæ; *nullum est opus honestum quod confessarius non possit in pœnitentiam, & satisfactionem imponere, si pœnitens illud acceptet*: Atqui flagella temporalia omnia, fames, sitis, morbi, dolores, mors ipsa patienter & cum debitâ voluntatis nostræ ad diuinam subiectione acceptata, est opus honestum: ergò potest hæc omnia confessarius in pœnitentiam, & satisfactionem imponere, si acceptes; adeòq; facere, ut sit satisfactio ex opere operato. Quòd voluntatis illa acceptatio sit opus honestum, etiam in malis ijs acceptandis quæ nobis proueniunt ex causis naturalibus necessarijs, qualia mala sunt morbi, & mors; probari potest ex laudato de Lugo. Per illas enim causas naturales necessarias propriissimè operatur ipse Deus, qui & fecit, & conseruat, & disponit, & vult illas causas, & earum seriem ex qua necessariò consequitur talis effectus, (v. g. doloris, mortis) atq; adeò vult illum effectum,

De Lugo
disp. 15.
n. 107.

Disp. 24.
n. 51.

Vid. ibid.
n. 41.

Ibid. n. 81.

Qq 2 & cau-

& causat illum. quare homo laudabiliter se conformat eius voluntati, dum vult pati id quod *Deus* ex se voluit per causas secundas, et cum eisdem causis ipsi inferre.

de poenit.
disp. 38-
sect. 6 n. 1.

disp. 37-
sect. 7.

In 4. sent.
dist. 15. q.
1. ad 2.
quæst.

Ibid, ad 1.

5 Soarez quoq; de operibus in satisfactionem imponendis agens, ait quòd hæc satisfactio Sacramentalis habeat pro materia opus de se satisfactorium ex opere operantis, quod opus per virtutem clauium eleuatur. Iam autem antea præmiserat; per passionem, et poenas, etiam illas quas quis necessario patitur (quales sunt morbi, et mors) posse *Deo* satisfacere, ex quibuscunq; causis proueniant. Vnde, *si flagella*, inquit S. Thomas, *quæ pro peccatis à Deo infliguntur fiant aliquomodo ipsius patientis, rationem satisfactionis accipiunt. Fiunt autem ipsius, in quantum ea acceptat ad purgationem peccatorum, eis utens patienter.* Et statim post; *Dicendum*, inquit; *quòd quamuis illa flagella non sint omninò in potestate nostra, tamen quantum ad aliquid, sunt; cum scilicet eis patienter utimur; & sic homo facit de necessitate virtutem, unde & meritoria, & satisfactoria esse possunt.*

disp. 38.
sect. 6. n. 6.

6 Ex eodem S. Thoma, et alijs, ait Soarez per clausulam generalem *quicquid boni feceris, & mali sustinueris* eleuari opera ad satisfactionem ex opere operato, quoad satisfactionem pro peccatis in illa confessione confessis. Quòd item satisfactionis effectus

ctus ex opere operato sit remissio alicuius
 pœnæ temporalis, conferatq; etiam ex ope-
 re operato aliquam gratiam gratum facien-
 tem, probat ibid. sect. 2. citato S. Thoma, &
 alijs. Atq; hæc de primo dubio. de quo ali-
 quid attigi cap. 1. Scio non defuisse qui id
 sibi ægrè persuaserint. Nunc de illis quibus
 deficit materia absolutionis à confessione
 ultimà, eòq; peccata aliqua aliàs confessa,
 recensent, ad ea quæ c. 2. maximè n. 8. dixi, ad-
 do; ut ea in re communem piorum, & docto-
 rum praxim stabiliam:

7 *Peccata iam confessa possunt iterùm subij-*
ci clauibus. Nec enim est contra mentem,
 fanæ Theologiæ quod hic affero de quibus-
 dam qui peccata iam aliàs confessa iterùm
 confessioni subijciunt. Nam tametsi quidam
 contra senserint, & aliqui etiamnum timidi
 hæreant; tamen *communem, & certam sen-*
tentiam esse ait Soarez, quòd peccata iam
 semel confessa sint sufficiens materia, si quis
 velit ea iterùm confiteri. Imò Benedictus XI.
 ibi laudatus ait esse *salubrem talem confes-*
siõnem. Addit, confirmari hoc etiam Catholi-
 corum, & piorum omnium consuetudine.
 Nec verò solùm coniuncta cum alijs, sed etiã
 per se sola sufficere posse ait ad hoc Sacra-
 mentum, adductis pro se Caietano, atq; Medi-
 na. Nec esse vllum inconueniens quòd per
 iteratam confessionem eiusdem peccati tota

poena

Vid. c. 2. n. 2. & 8.

Soarez de poenit. disp. 18. s. 1. n. 6.

Tanner hic disp. 6 num. 28.

Hæc est ars frequenter, & vtiliter confitendi.

n. 10.

pœna illi debita tandem remittatur ; imò hunc fortasse esse vnum finem talis institutionis . Ideò enim concessum esse dicit vt eadem peccata possent sæpiùs esse materia confessionis , vt perfectior eorum remissio comparari posset , & vt ita inducerentur homines ad pœnitentiam eorum sæpiùs agendam . Sed hac de re , vt apud peritos ferè vix iam dubia , fatis .

C A P V T X L I.

Preces ab aegro , cum aegro , vel apud aegrum dicenda .

1 **P**rimum locum habent ea , quæ in Rituali , pro articulo illo præscribit vsus Ecclesiæ . Suggesto preces alias ; quò pauca è pluribus , vt aegro lubet , ac ij , qui illi adsunt , iudicant , seligantur . Plerisq; sub mortem vsi sunt Nostri . Erunt instar Soliloquiorum .

2 Oratio illa : *Anima Christi , sanctifica me* ; frequenter in vsu fuit S. P. Ignatio : et illam P. Albertus Mosconi in ipso agone sibi inculcari iussit . quam etiam maiusculo exarata characterè ad lectuli sui pedes è Crucifixi pendentem imagine legebat aeger P. Simeon Riuere : et cum ipse iam illam pronunciare non posset , ad id alios inuitabat ; *Iesu , ac Marie* nominibus incredibili crebri-
tate

2. Febr.
1628.
Saadomi-
ria.

Annua
Auscit.
1610.